

4. Фундамент закладено. Що змінилося у будівельній галузі? / Центр громадського моніторингу та контролю. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://naglyad.org/uk/2017/12/11/fundament-zakladeno-shho-zminilosya-u-budivelnij-galuzi/>

5. Христофоров В. Річний звіт: Будівельна галузь в Україні у 2017 році / В. Христофоров [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uprom.info/news/other/buduvannya/richniy-zvit-budivnitstvo-v-ukrayini/>

Дзюменко О. О., студентка
Костюк В.А., к.е.н., доцент кафедри
банківської справи і страхування
Національний університет біоресурсів
і природокористування України,
М. Київ, Україна

ІННОВАЦІЇ НА КРЕДИТНОМУ РИНКУ УКРАЇНИ

В сучасних умовах розвитку економіки кредитний ринок України є одною із основних складових фінансового ринку, який покликаний сприяти економічному зростанню та розвитку країни, забезпечувати оптимальний розподіл обмежених фінансових ресурсів та їх швидку мобілізацію суб'єктами господарювання.

Беручи до уваги нестабільний соціально-економічний та політичний стан України, а саме: девальвацію гривні, зменшення купівельної платоспроможності населення, нестабільність грошової одиниці, зниження довіри до банків та небанківських фінансових установ, виникає необхідність у дослідженні сучасного стану кредитного ринку та його подальшого розвитку, а саме введення інновацій.

Кредитний ринок представлений діяльністю банківських та небанківських установ. Станом на 01.01.2019 року в Україні діють 77 банків, 358 кредитних спілок, 434 відокремлені підрозділи кредитних спілок та 29 юридичних осіб публічного права [1; 2; 3].

З метою дослідження сучасного стану кредитного ринку ми порівняли між собою його основні показники:

Таблиця 1

Кількісні показники кредитних установ у 2016-2018 рр

Показники	01.01.2016	01.01.2017	01.01.2018	Темп змін 2018/2016
ВВП, млн. грн.	2383182	2982920	3558706	1175524
Активи банків, млн. грн.	1254385	1256299	1336358	81973
Активи кредитних спілок, млн. грн.	2064,3	2032,5	2169,8	105,50
Відношення активів банків до ВВП, %	52,63%	42,12%	37,55%	-15,08
Відношення активів кредитних спілок до ВВП, %	0,087%	0,068%	0,061%	-0,026
Кредити видані банками, млн. грн.	157385	170774	196634	39249
Кредити видані кредитними спілками, млн. грн.	1792,7	1799,5	1902,3	109,6
Відношення наданих кредитів	6,60%	5,73%	5,53%	-1,07

банками до ВВП, %				
Відношення наданих кредитів кредитними спілками до ВВП, %	0,075%	0,060%	0,053%	-0,022

Джерело: розраховано автором за матеріалами [1; 2; 3; 4]

Під час аналізу, ми визначили, що за три роки в грошовому виразі активи банків зросли на 81973 млн. грн. чи у 6,53%, а кредитних спілок на 105,5 млн. грн. або у 5,11%. А ось відношення активів до ВВП як і банків, так і кредитних спілок навпаки зменшується на 15,08% і 0,026% (табл.1) відповідно. Дана ситуація спостерігається тому що темп збільшення обсягу ВВП більший ніж темпи збільшення обсягів активів кредитних установ, що є позитивною характеристикою для економіки України.

За наведеними даними у таблиці 1 можна зробити висновки, що обсяги наданих кредитів протягом 2015 – 2018 р. збільшувалися поступово та станом на 01.01.2018 р. становлять 196634 млн. грн. в банках і 2169,8 млн. грн, що у 24,945% і 6,11% відповідно більше ніж у 2015 р. Відношення наданих кредитів до ВВП кредитними установами протягом 3 досліджуваних років також зменшилися на 1,07% для банківських установ і на 0,022% для кредитних спілок.

Отже, можемо констатувати, що провідну роль серед кредитних установ в Україні посідають банки, сфера небанківських фінансових організацій є слабо розвиненою і не свої розкриває потенційні можливості щодо фінансування реального сектору економіки. Як свідчать дані таблиці 1, потенціал кредитних установ є суттєвим, але на сьогодні їх кредитні програми не є привабливими для суб'єктів економічної діяльності і тому для зміни цієї ситуації виникає потреба у введенні інновацій на кредитному ринку України.

Основними напрямками інноваційної кредитної діяльності банків є створення нових кредитних продуктів, якісне покращення вже існуючих, а також введення нових для України іноземних видів кредитів.

Однією із найперспективнішою інновацією в банківській сфері за останні роки є поступове впровадження мобільного та інтернет-банкінгу. Діапазон операцій, що можна здійснити є досить обширний та зручний для користувача, тому з кожним роком даний продукт стає дедалі популярніший. Але ми хочемо звернути увагу на такі послуги мобільного банкінгу, як оформлення кредитів і погашення кредитів онлайн. Вони є впроваджені в банківській системі України і погашення кредитів онлайн користується великою популярністю серед користувачів, але послуга оформлення банківських кредитів онлайн майже не використовується українцями через низький рівень довіри до банківської кредитної системи. Банківським установам України слід звернути увагу на дану інновацію і активно її впроваджувати, адже використання послуги оформлення кредитів онлайн дозволить банкам розширити клієнтську базу, збільшити обсяги операційних доходів, а також скоротити витрати на утримання персоналу, спеціалізованого по наданням кредиту [5].

В сучасних умовах інноваційним підходом до кредитування населення для банків може стати долучення до P2P кредитування (peer-to-peer, рівноправне), яке здійснюється за допомогою інтернет-платформ, що поєднують кредиторів безпосередньо з позичальниками. В зарубіжних країнах даний продукт є досить

поширений та користується великим попитом і зазвичай за допомогою P2P-платформ фізичні особи отримують споживчі кредити. Банкам України необхідно розробляти та впроваджувати даний продукт, виступаючи у процесі P2P-кредитування і як кредитори, і як організатори платформ. Активна участь у діяльності P2P кредитуванні населення дозволить розвиватися банківським установам, а також отримувати значні прибутки.

Ще одним інноваційним підходом ведення кредитної діяльності банками може стати стратегічне партнерство, що дасть змогу спростити та прискорити процедуру отримання кредиту для позичальника, а також оптимізувати витрати банку.

В сфері небанківських фінансових установ, а в особливості кредитних спілок перспективним напрямком розвитку можна вважати інформаційний аутсорсинг — формування значимих інновацій за допомогою системних інформаційних інтеграторів. Серед таких новацій може бути створення власної банкоматної мережі або використання діючих банківських банкоматних мереж на засадах аутсорсингу; впровадження інтернет-банкінгу та мобільного банкінгу для ефективного користування такими послугами як: грошові перекази, поповнення депозитів і внесення платежів за кредитами; запровадження доступу до національної системи масових електронних платежів, а також розробка власної скорингової системи для оцінки ризику неповернення кредитів.

Підводячи підсумки дослідженого, можна стверджувати, що розвиток кредитного ринку на даний час в нашій країні знижується. Зменшується кількість банківських і небанківських фінансових установ. Незважаючи на збільшення обсягів активів та наданих позичок кредитними установами їх відношення до ВВП України зменшується з кожним роком. Задля покращення даної ситуації на кредитному ринку виникає потреба у пошуку інновацій.

Для активізації банківського кредитування необхідно розвивати такі інноваційні продукти як: мобільний банкінг, а саме оформлення банківського кредиту онлайн; P2P кредитуванні населення та партнерські кредитні програми. Задля розвитку позичкової діяльності кредитними спілками України необхідно розвивати інформаційний аутсорсинг.

Список використаних джерел:

1. Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bank.gov.ua>
2. Офіційний сайт Державної служби статистики України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
3. Підсумки діяльності кредитних установ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://nfp.gov.ua/files/ks>
4. Офіційний сайт Мінфін [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://index.minfin.com.ua/ua/economy/index/inflation/>
5. Чайковський Я., Ковальчук Я. Банківські інновації: перспективи та загрози електронних банківських послуг/ Я. Чайковський, Я. Ковальчук // Світ фінансів. – 2018. – №4. – С.121-136.